١٢٨٣ – ՐԻՇԼԻԳ – ١٧ – ԱԼԱԹՈՒՐԳ

ԱԼԱՓՐԱՆԿ – 24 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ – 1866

ՕՆ ՊԵՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ – ՆՈՒՄԵՐՈ – 671 – ՃՈՒՄԱՆ ԵՐԹԵՍԻ – 12 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ – 1866

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հայատոս՝ հեր հաֆթա ՃՈՒՄԱԱ էրթէսի կիւնէրի տաղթելուճաք ապը։

Սէնէսի բէշին օլարագ . . . . 140 ղուրուշ.
Ալթը այլաղը թէպալիք . . . 70 „
Իւչ այլաղը թէպալիք . . . . 40 „
Վէ պիր նումէրոսու . . . . 3 „

Տաչբալար իշլուն պէհէր նումէրոսու փոսթախանէ Նիրսանը ժուճիպինճէ խաճբէթ այլնաճաղը խատսէթէն պէյան օլունուր։

Իրանմէրն պէհէր տրբաար պիր տէֆթալըգ 3 ղրշ.
Իքի տէֆա իշլուն պէհէր տէֆթարնա . . 2 „
Իւչ տէֆա իշլուն պէհէր տէֆթարնա . . 1½ „
Իւչ տէֆթառան զիատէ օլան, վէ զայէթի ուղրուն է լամանի իշլուն այրըճա բարալրքը օլունուր։

Տաշբալարան կէլէն մէքթուպ վէ իրանմէրն բօսթա մէտարիֆէյի, կէնտէրէնկէրին իւզէրինէ օլ տուրզու պու մահալատ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏՔԸ ՆԱՓՐԱՅԸ ՍԱՅՅԻՐԷՅԷ ՄԻՐԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՊՕՐՍԱ 1866	Հոկտեմբեր 17	ԹԻԼԷԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ	ՄԷՍՔԻԹԷԼԱԹ	Բազար էր՝ Նյ. 7	Սաբ 8	Զարշամպա 9	Բենշէմպէ 10	Ճումա 11		Ճումա էր 12
Լոնդրա 3 այ վատէ Մարսիլիա „ „ „ Փարիս „ „ „ Նարօլի „ „ „ Ճենովա „ „ „	109 1/2 109 3/4 23 2 1/2 22 90	Լոնդրա 16 Նոյեմբեր. Գոնսոլճէ 32 7/8—33 1/8 Բարիս. 17 Նոյեմբեր. Գոնսոլճէ 34 75—35 1865 խաթիգրաղը 270—1865 265 Բարիս. 19 Նոյեմբեր. գոնսոլճէ 35 25—35 1865 խաթիգրաղը 272. 1865. 265 Լոնդրա 20 Նյ. Գոնսոլճէ 33 5/8—33 7/8 Բարիս. 21 Նյ. Գոնսոլճէ 34 40—34 95 Խաթիգրաղ 1865 280 1865 267	Մէճմուէ լիրա Ղրշ. Տէյուճաթը ումումի թահվիլաթը 400 ատէտ Ինկիլիզ եսխոս 110 ատէտ լիրայի Օսմանլին պէհէրի ֆայիզ ապրմըշ։	104	104	104	104	104	104	
				36 32	37 32	37 5	37 7	37 4	37 5	

ԱՍԻԹԱՆԷ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Մըսրլըլըպէկեան խանէպանը ալիուքլի իւնվանը, խայրանը ճէմիլէսիպէն օլարագ, Պէյօղլը – ճանիպինէ, Սագըլ ալանը ճապպէսինէ, Հաղբէրը Մէյրէմ անա խամ մոպրէքէնէ մի-ճէպէպէն ինչա վէ իպնա օլանան ֆիլնայը ռայոն արանքը բէսմը ինագիպէք. վէ Բիյլիսանբնա մի-նիրէխաղ Լամոզիս սէմանէրը – Հաստանեան Ինդանանախագահ սէրֆիսգրոս հաղբէրլէրի հիմմէրը վըլըէրի իլէ ֆէլալէ մի-ճէպէպէն էպնա վէ ինչա օլանան Հայրապէտանոցոն բէսմը ըէպէրրի։

Մէնոմ իւլէայը սաղթանաթ Պալիսէ սուլթան այնէթիւշշան էֆէնամիզ հաղբէթլէրի իլէ մապէյնը Հիւմայուն սարրաֆլըգ խրատէթը պահիրիւլմէ ֆիսէրէթի իլէ միւշէրրէֆ բուհասայը միլլէթէն վէ միւթէհայզանը սարրաֆանան Մըսրլըզատէ Պեարա էֆէնիյէն վէ ֆաթը քէտէրնաբը իւղերինէ, 1862 սէնէսի Նայեմբեր 3 թարիխի իլէ թէղերինի սահիֆէի վարագա օլան թասվիսէնամէ մէզկուր՝

„Միլլէթ վէ ֆուգարա հագգընա խամը խայրիսէյը ճէսիմէ իլէ, սէրվէթը տիւնէ վիսէյի. սէվապ վէ խայրաթը ուխրէ վիսէյի թահվիլ թէտարիքաթը թասավվուրունա. էճէլը պիվագթ իւսթէ կէլիպ, հայատինա շու եիւզէն տախի նայիլի ամալ օլամասը իսէ տէ, վասէթասը տերսէսթ պուլունուսու, զուհուան, պիրատէրլէրի Պողոս պէյ էֆէնտի, շու ասարը խայրաթնէն գուվվէտէն ֆիլիլ կէթիրիլմէսի իլէ, միւթէվէֆանէն բուհուանա հիւքմէթ վէ նամ իւ շերէֆինի էպէանումանն իսթճէյի, շիւպհէսիզ տիր։

Տէմիշ խոք։ Վէ ֆիլհագիգ կէրէք միւշարալէյհ Պօղոս պէյ էֆէնտի հաղբէթլէրի վէ կէրէք տիկէր էքի հէմշիրէյի միւհթերէմէլէրի, միւթէվէֆա պիրատէրը վալագատէրլէրինին պու նէյէթը միւթէասվէրէլէրինի քէմալը սէխավէթ վէ տիանէթլէ գուվվէտէն ֆիլիլ կէթիրիպ, վէ պու ֆիլիլ խայիրլէրի տախի էղհէր ճիհէթ թէպէրրիւքեաթը բահմանիյէ իլէ միւսամիր օլուպ, կէչէն 1865 սէնէսի մահը փեարուարընտա մահալը մալիւ. մինտէ պիր քիլիսէյի ճէսիմէնին վազը թէմէլ բէսմինին, զլնէթը վաֆիրէյի բուհանիյէ իլէ իճրասընա մուվաֆֆագ օլունմուշտուր։

Պէյլէ թէպէրրիւքեաթը բահմանիյէյէ շայեան պույրուլան ինան իշլէրինտէ Հաղգ սուպհանէհու վէ Թատալա հաղբէթլէրինին լութֆու ի-լահի վէ ինայէթը սամէտանիյէլերի բէք աշքեար սիւրէթտէ միւշահէտէ օլունուպ, միւշկիւլ կէօրիւնէն շէյթէսիկ, վէ կիւղէլ թատավվուր օլունան շէյ պէհթէր օլուր. վէ իշպու քիլիսէ մատատէյի խայրիյէսինտէ տաբիի ամէրը պարի սիւրէթը պէտահէթտէ նիւմայան օլուպ հիմէմաթը միւթէվալիյէի զայրը մէմուլէ իլէ ըէսիտէյի հիւանիւ խիթամ օլաուս։ Շէօյլէ քի, էվվէլա քիլիսէյը մէզքիւրիւն արաղնի միւշարալէյհ Ալախագահ հաղբէթլէրինին արամիկեահլարը բիշկնահընտա օլուպ, վէ սանիյէն քիլիսէյը մէզքիւր իլէ պէրապէր ճէսիտ վէ միւղեյէն Հայրապետանոց էպնիյէյի ճէսիմէսի ինշասընա տախի հեմէն պիր վագթլարտա մուպաշբրէթ օլունուպ, էպնիյէթէյնը մէզքիւրէթէյն ճիհէթէյնիլէ լեյլընիհարնաղարը տէգայիգ ասարը սամի հանէլէրինտէ պուլունուս։ Ընթրգ միւշարալէյհ Ալախագահ հաղբէթլէրի խասլ իւ բահաթը թէրբ խաիպ, մէշահիրի մէյմարանան Տիւլգէնտճեան Ինան գալֆա մարիֆէթի իլէ թէճէսսիմ իրթմէքտէ օլան պու իքի պինայը մէթանէթպէյանընն, գասրը զէմինտէն պաշլայան թէմէլլէրինէն էֆլաքէ գաստէնատաղ օլան պալաթէր մահալլէրինէ գասար ճիւզեի վէ քիւլլի հէր պիր գըթա վէ հէր պիր քէօշէլէրինին հիւանիւ ուսլուպ վէ հէնտէսէ իլէ ինշալէրի մուգապիլինտէ նէմէրթէպէ թասարրուֆա հիմմէթ վէ նէ տէրէճէ տըգգաթ, համիյէթ, վէ իհթիմամիլէ իգամամիւ զայրէթ սարֆ պույուրասուլար թարիֆէ հաճէթ օլմայրպ, շահատէթը ումումիյէ իլէ մուսատատագ օլուրգտան մասատա, էպնիյէթէյնը մէզքիւրէթէյնին հիյէթը մէրրըլպէյի պահիրէլէրի տախի լինանա չըգար կիպի ալէմէ պէյան վէ ըզհար իտէրլէր. վէ մուճիպինճէ մէզքիւր պինարարա տարֆ օլունան հէր բուլ պիր մէթանէթ, հէր տըգգաթ պիր կիւզէլլիք, վէ հէր իհթիմամ պիր զինէթ հասըլ իսիպ, իքիսի տախի պիհէմթա վէ պիհէմսալ օլարագ շէշմը ինթիսարը միլլէթէ թագսիմ վէ իպրաղ օլունուր։

Իմտի նիհայէթ չօգտան պիրա սապը ինթիզար օլունան բէսմը թագսիս եէվմը մէսնուտու պիանինի Թատալա հուլուլ խիսպ, բումի նոյեմբերին ալթընճը կէչէն բազար կիւնիւ, բէսմը մուպարէքը մէզքիւր շու վէճհիլէ քէմալը տարաթ իւ իհթիշամ վէ մէյմինէթլէ իճրա պույրուլմուշտուր։

Զին սապահտան ճէմիյէթը վաֆիրէյի ախնտարան քիլիսէյը մէզքիւր տէրուշնինտէ խընճախընճ թէրքիմ իթմէքտէ օլուպ, հավլի վէ ճիվարլէրինտէ տախի, վաֆիր զապթիյէ նէֆէրաթը իլէ, ալթընճը տայրէյի պէլէտիյէ խատէմէլէրի, վէ թէրաֆը հաղբէթը գաբուտանը էքրէմիսէն իքրամէն կէօնտէրիլէն Թէրսանէյի ամիրէ գավվասարը, քէմալը հիւրմէթլէ սաֆպէսթէ օլմուշտուր ըսը։

Պ է միլլէթիմիզ միւթէհայզանը բուէսասընտան սատատէթլու պէյլէր վէ էֆէնտիլէր հաղրաթը վէ միւթէպերանը սայրէտ իլէ պէրապէր, բուէսասա վէ միւթէպերանը միլլը միւթէլիֆէ տախի թէշրիֆէ բաղրէթ պույուրուպ, էղ ճիմլէ Պէյօղլու մէրքէզի զապթա մէմուրու Պէյ էֆէնտի, վէ նէղրը սաղթանաթը սէնիյէտ Ֆրանսըզ տէվլէթի մասլահաթկիւզարը, վէ սէֆարէթ սէր թէրճիմանը վէ սըր քատիպի, վէ Ալսթրիա սէֆարէթի ճանիպինտէն պիր թէրճիման, վէ միլլէթը Բումիլտէն Խրիսթաքի, վէ Օրիֆի վէ Լսթէֆանովիչ էֆէնտիլէր սայրը պիր թագրմ միւթէպերան իլէ, վէ միլլէթը Լրմէնիյէտէն Պաղչէպանզատէ Լէորք էֆէնտի, վէ Մուպայեաճը զատէ Յակոբ էֆէնտի, վէ Մինաք զատէ Վարդերես էֆէնտի, վէ Մագսուտզատէ Սիմոն պէյ, վէ Մուրատզատէ հաճի Մաղրաք էֆէնտի վէ Դամթալիք մէզհէպինտէն օլուպ մապէյնը Հիւմայուն սիլահ շօրանը սայրը պիր թագրմ միւթէպերան իլէ թէշրիֆէ բաղրէթ պույուրմուշտուր ըսը։

Սընըֆը բուհանիյէյէ կէլինճէ միլլէթիմիզ, վէ պէլքիմ միլլէթը սայրէտ տախի հիչ պիր վագթի պունճա միւթէհայզանը մէմնէտարանը բուհանիյէ ճէմիյէթի իլէ միւֆթէխիր օլամամշը ազը, շէօյլէ քի, Լատին սէրփիսգոպոսու մենսինեօր Պրունոնի վէ Սուրիանի բաթրիսի Իգնատիոս սէրփիսգոպոս, վէ Լատին բիսգոպոսլարընտան մենսինեօր Թրիոշ, վէ Հալէպ սուրիանը սէրբիսգոպոսու մենսինեօր Տիօնիսիս, վէ Նում Դամթալիկի սէրբիսգոպոսլարընտան մենսինեօր Մէլէցիոս, վէ մենսինեօր Պէնիամին, վէ Ընթէքեա սէրբիսգոպոսու վէ Ընտանեան միաբանութիւն Հրբահայրը Դաղանճեան Սուքիաս գերապայծառ, վէ Լիսանան սէրբիսգոբոսլարընտան Իմասիա մէրիսասը Ղալըպճեան Իգնատիոս գերապայծառ, վէ Դայսէրիսէ մէրիսասը Հաճեան Յովհաննէս գերապայծառ, վէ Դիրբրս մէրիսասը Դասպարեան Բարսեղ գերապայծառ, վէ Դաթալիք Պուլկար սէրբիգոբոսու մենսինեօր Լաֆայել, վէ Լատին մէրսիթլէր սէր բահիպի Բրաղնիկ էֆէնտի վէ Զարեան Ս. գերապայծառ վէ Լատին քիլիսէլէրի մեծաւորբը, վէ Վէնէսիկ, վէ Վիէննա վէ Լիպանան բահիպլէրի վէ Միլլէթին Ամմա վէ Եէրլիտէն սայրը միւթէհայզանը բուհպանանը քիլիսէյի մէզքիւր միհրապը քէպիր բիշկեահընը հուզուրբրը իլէ թէզելին վէ միւշէրրէֆի պույուրուսգլարը հապտէ, սաաթ տէօրտէ չարլնէք գալարագ Ալախագահ վէ միւնթէխապ գերերջանիկ Կաթողիկոս Հասունեան Ինան սէրբիսգոբոս հաղբէթլէրի, Ֆրանսա իմբէրաթորիչասը հաղբէթլէրի ճանիպի հաշմէթճալիպինտէն հէտայէի պէհիյէ պույրուլան ազը վէ միւղեյէն էլպիսէյի ֆախիրէ վէ միւճէրրէա Սըսրլեան ֆամիլեասը հէտայէսի օլան սայրը զայդրմէթ թէղլինաթը բուհանկէ վէ քէմալը ինթիշամ վէ տարաթը լայրգէ իլէ քիլիսէյի մէզքիւրէ տուխուլ պույուրուլար։

Իվվէլա քիլիսէի մէզքիւր հավլիսինտէ, վէլիսիմէթը պիմինէթիմիզ պախի հուզուր վէ սաաթէթիմիզ, շէվքէթլու գուսրէթլու մէրհամէթլու էֆէնտիմիզ հաղբէթլէրինէ վէ սաղթանաթը սէնիյէլէրինէ, վաճիպ վէ մէֆրուզ օլան էտիյէի խայրիյէ լիսանը լէթաֆէթպէյանը Թիւբքիտէ (1) թագտիմի պարկեահը ճէնապը Բապիւլալէմին գրլընը, սիւճիմէ ճէմիյէթը միւֆթէխիր իլէ պէրապէր իւչ եիւզ էլլի գաատ գըզ վէ էրքէք էթֆալտան մէկթէպ սիւպեանդընն սիհնը մէֆիսէրէթլէրինտէն աքսէնտաղ օլան տմի՞ն սէատէրի գուսպէի ասիւմանէ վասլ օլմուշտուր։ Տուայը վաճիպիւլէտայը մէզքիւր խիթամնտա միւշարալէյհ Ալախագահ հաղբէթլէրի ճանիպինտէն Լրմէնի քիլիսէսի այնը իւզրէ բէսմը թագտիսի քիլիսա (օճում) թերէնիւմանը տիլավիզ իլէ իճրա վէ իքի սաաթտան միւթէճավուզ միւսաէթ միւմիթս օլուպ, սաաթ ալթը բաատէլէրինտէ ճայնաւոր պատարագ պաչանմըշ վէ Լեհտարան վագթը, մէշահիրի միւվաթզինաէն ֆազիլէթլու Սարկոսեան Կղեմէս վարդապետ ճէնապէլէրինին լիսանը լէթաֆէթ բէսանը թիւրքիտէ խրատ պույրուտուգլարը պիր նութգու տիլավիզ, քէմալը տըգգաթ վէ իսթիհսան իլէ իսթիմաէ բաղրէթ պույրուլմուշ (2)

1 Իշ պու տուայը շահանէ իլէ իշտէսի. զիրտ այնէն վէ թէքմիլէն տէրճ օլունմուշտուր։

2 Իշ պու նութգու տիլավիզին պիր տիլէքի զիրտ այնէն վէ թէքմիլէն տէրճ օլունմուշտուր։

վէ խիթամը գուտտասը շէրիֆտէ, միւթէվէֆա Մըսըրլըզատէ Պետրոս էֆէնտինին բուհի իշլուն ճէմիյէթլի պաշտոն վէ բահմէթ տուալէրի օգուն պուրուն տա ագիպինտէ, միւշարէյհ Նախագահ հազրէթլէրինին հիմմէթի վէ տէսթիկիրի խայրխահան իլէ միւճէտտէն ինշա վէ էհեա գըլընան Հայրապետանոց պինայը մէթանէթնիւմասընա տախի ճիւմլէթէն ազիմէթ գըլընըպ օրատա տախի թէպէրբիւք տուալէրի վէ (տեառնագրութիւն) բէսմի իճրա գըլընըգտա, միւշար վէ մումայիլէյհիմ հազրաթընա իքրամ վէ իլթիֆաթը խալիսանէ իլէ թէշէքքիւր օլուն պ, սաաթ տօգուզ բատէլերինտէ ճիւմլէսի մէճլիսունէն վէ միւֆթէխիրէն ավտէթ պույուրմուշլար տը։

Վէ միւշարէյհ Պօղոս պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի իւչ եիւզ էլլի տէն միւթէճավուզ գըզ վէ էրքէք մէկթէպ սիւպեանէրինի աթխէյի վաֆիրէյի մախսուսէ իլէ, վէ պիլճիւմլէ միլէթիմիզ վէ միլէր միւխթէլիֆէտէն հազը պուլունան զէվվարը միւթէպէրե տախի միւճէրբէտ ֆուգարայա մախսուս օլան թապաղը, աթխէյէրի իլէ մալամալ իսիպ, պու վէսիլէի ճէմիլէ իլէ ֆուգարա վէ պիշարէկեանէ տախի ճէման պէշ պին զուրուշ գատար սատագա հասրլ օլարագ, ֆէվգէլադայէ մէսրուր վէ տիլ շատ պույուրմուշլար տը։

Օրլը ղէլլի մերահիմ տէլլի սաթանթը սէնիյէտէ միլէթիմիզ պիր հիյէթը մախսուսէի իճթիմայէ քէսպ իտէլիտէն պէրու, չէշմը իֆթիխարը-մըզ, ճիւմլէնին շահատէթի իւզրէ պէօյլէ հէր ճիհէթլէ միւշէրբէֆ վէ մուալա պիր զինէթը բուհանէյ կէօրմէմիշ օլուպ, հէլէ ապա իւ էճտա-տըմըզ պունուն էօշրիւնիւ տախի խայալ իտէմէմիշ օլտուգլարընտան, ըւթֆու Պարինին, հէմ պու ճիհէթլէ վէ հէմ ատ պունատան ագտէմ տախի կէրէք Նախագահ հազրէթլէրինին վէ կէրէք բուէսսա վէ միւթէպէրանը միլէթէն պունա մանէնտ ասարը ճէմիլէ վէ ճէլիլէրի իլէ, իւզերիմիզէ մէպզուլ պույրուլտուզու պի իշթիպահ օլմաղ իլէ, փիշկեսանը մէքեարիմպարկեսանը ճէնապը Բապիւլէմինէ ճիպինայը տըրսէթլէ հէր ան վէ հէր լահզա ըշհարը շիւքրանիյէթ իթմէք վաճիպէյի զիմմէթը մէֆիսէրէթիմիզ օլմաղ կէրէք տիր։

Վէ իշտու խայրաթը ճէսիմէ վէ վաճիպ իւլ իթինանը իպթիտասընտան ինթիհասընա գատար պիրէր տիւրլիւ մուհասէնաթը մատտիյէ վէ մանէվիյէ իլէ պուշա չրգմասը. վէ խիթամընտա պէօյլէ միսլի նա մէսպուգ պիր իշզ իւ շէրէֆլէ թագսիսէ մաղհար օլմասը, վէ նիհայէթ զնրտէ պէյան օլունաճաղը վէճհ իլէ հարիգիւլատէ պիր հիւրմէթը ճիհանգրմէթը Փաթիշահիյէ նայիլ օլմասը կէրէք վիրի միւշարէյհ Պօղոս պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինի վէ կէրէք Լուցիա վէ Սոֆիա հէմշիրէկեանը փաքիզէ իւնվանէրինին խուլուս վէ սաֆվէթլէրի եէտը ինայէթփէյլէնտը ճէնապը Բապիւլէմին իլէ տախի թէպրիք գըլընըզընա աշքեար պիր պէշարէթ տիր։

Հէման ճէնապը Հադգ վէ ֆէյեաղը մութլադ Պարի թատալա հազրէթլէրի, կէրէք միւշարէյհ Նախագահ հազրէթլէրինի վէ կէրէք միրի միւշարէյհլէ խանէտանը սէխավէթ իւնվանէրինի, վէ պու մագուլէ ասարը խայրխէ վէ ճէմիլէ իլէ քէնտիլէրինէ քիշրէվ օլան սայը բուէսսա վէ միւթէպէրանը միլէթի, վէ ճէմիյէթը տինտարանը մաղհարը թէպրիւքեաթը սամէտանիյէլէրի պույուրուպ ճիւմէսինի էօմրիւ իդպալը ֆիրաան իլէ ճիհանէյնտէ մէսրուր վէ խէնտան պույուրսուն. ամին։ (1)

1 Ամէնիւր քիլսէ վէ Հայրապետանոցուն թէֆէրիւաթը. կէլէճէք հաֆթա չրգաճագ Մէճմուամըզա պէր թաֆսիլ պէյան գըլընաճագ տը։

Փաթիշահը իսկէնտէրֆէր վէ Հանշահը թէպասիրիվէր վէլինիմէթի պիմինէթը մէքեարիմ քիւսթէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի, անըն քի զնրի տէսթանը սատագաթիւնվանէրի իւզերինէ աթֆ պույուրտուգլարը հէր նազարը մէյմանէթ ասարէրի պիրէր տէրեսը լութֆ, վէ հէր նիկեահը շէվքէթ իքթինահէրի պիրէր ասուսմանը բէրլթէվէֆշան տը։ Կէրէք խավվասը պէնատկեանը սատագաթ նըշանէրինատէն միւշարալէյհ Մըսըրլըզատէ Պօղոս պէյ գուլլէրի, մագպուլու Հանանէլերի օլան իշպու խայրաթը սէխավէթ այաթընտա վէ կէրէք միլէթը սաաբգէյի ուպուտիյէթի ֆէրիղէի աճիզանէ միզ հագգընտա իհսանը ալել իհսան վէ էլթաֆը ալէյէլթաֆը Փաթիշահանէլերինի մէպզուլ վէ շայեան պույուրուպ միալ իմանէնտի նիւմայան օլմայան պիր ինայէթը ճիհան գրմէթլերի իլէ եէվմը մէսնուտու թագտիսի խասսէթէն թէպրիք վէ միշերբէֆ պույուրմուշլար տը։ Շէյլէ քի եէվմը մէսնուտու մէղբիւրիւն իհթիշամաթը ֆայիգասընը հէր քէս սուբուրիի գալպ իլէ միշահէտէ խիւպ, պունու վէ էմանլէրինի ասրը մէյմանէթ հասրը Հանանէլերինէ մախսուս պիր նիմէթը ճէլիլէ պիլիպ, շիւքրիւ մէհմէտէթը լայըգէսինատէն ճիզ գալարագ սաղը վէ քէպիր ճիւմլէ հազրուն թէզայիւտիւ էյամը էօմրիւ շէվքէթը իգպալը Փաթիշահանէլերինէ մէֆրուզ օլան էտիյէի խայրիյէլերինի եէկուտիլ վէ եէկզէպան, վէ էղ տիլ իւճան թագտիսի պարկեահը ճէնապը Բապիւլ ալէմին գըլընըգլարը սրրատա, ինայէթը մէքրմէթ ալամէթը Փաթիշահանէլերի մանէնտը ճիֆիթապը ալէմթապ, չէշմ իւ գալպը ամմէյէ ճիվվէ նումուն օլարագ, քիլիսայը պիհիշթասայը մէղբիւրիւն սէրպապընա Ամմայը ղարրայը Օսմանի վազ իւ թէյսիսի հագգընտա չէրէֆտուտուր պույրուլան իրատէի քէրամէթ իֆատէի Փաթիշահանէլերի, քէմալը լութֆ իլէ թէպզիր պույրուլուպ ճիւմլէ պէնատկեանը մուխալիֆթիւնվանէրինին գուլլուպ իֆթիխարլերի, պիր գաթ տահա սուրուրու պէհճէթը շէվգիյէ իլէ մալամալ պույրուլմուշ, վէ թէբրար վէ թէբրար տուայը մէֆրուզուլէտայը Փաթիշահանէլերի եատ իւ թիղքեար գըլընարագ, ֆէրտասը կիւնիւ Ամմայը ղարրայը մէղբիւր (1) թատալիմաթը ֆայըգա վէ իհթիրամաթը լայըգ իլէ պալայը սէրպապը քիլիսէյի թէզեին վէ թէվքիր իլէմիշ տիր։

Սուրբը Էջմիածնի Պապայի Հանդէս։

Լվլատ վէ էհֆատը բաքնիհատէրի իլէ, սէլալէի թահիրէլերի ճիւմլէ խաթա վէ խաթարէրտէն մահֆուզ իլէ էօմրիւ իգպալէրի զըլը զըլիլահիտէ էֆզունիի ա՛ալաթը ամմէնին մէրպուրթը էլանէսի օլան մէհատի իւլէայը սալթանաթը սէնիյէ տէվ լէթլու իսմէթլու Պալտէ Սուլթան ալյէթիւշշան էֆէնտիմիզ հազրէթլերինին, սարրաֆլըգ խըզմէթը միւսթէզիմիւլ մէֆիսէրէթը վէլինիմէթլերի իլէ մուպահի, սատատէթլու Պօղոս պէյ ճէնապլերինին հիմմէթը սամիէլէրիլէ, միրի մումայիլէյհին ֆամիլեայը իւլեալերի իֆֆէթլու հէմշիրէլերինէ, մէվհիպէյի մախսուսէի սամէտանիյէ օլան շիմէլի պէ հիյէէյի հասանաթքեարիի պի շումարլերի, սայէյի իհսանվայէյի ճիհանտարանէտէ թարհ իւ ինշա իթմիշ օլտուգլարը իշպու պինայը զինէթ իհթիվայը, քիլիսայը պիհիշթ տատէ մերիհ վէ միւշահէտէի ույուն վէ էնղարը ալէմ օլուպ, պու իսէ խանէտանը նէճապէթ իւնվանլանտըրմասը։

1 Պու արմ ալամէթը Օսմանիյէ օլան ճէնկ ալեմը իչինտէ նիմ գամէր բէմի օլուպ, մուտխիսարէն եանի չէնտ սէնէ ագտէմ թատավիրը վէ թէրոիմ գըլընարագ, հէնիզ նէվ ա՛րթիտան օլարագ պագը մահալը ալիյէտէ միւշահէտ օլուռնապիմիշ իսի։

վանը սամիէրինէ քէթպ սուրթուրուսէ հայիֆի քիւթիւպ օլուճագ տատրը իւլեայը մուպահաթ վէ սունուֆու աղնիա վէ ղուսֆայը միլէթէ նըշանէի քիւպրայը սէվապ վէ խայրաթան մատուտ օլտուղը րիւթպէյի պէտահէթէ մէվսուլ օլմաղ իլէ, սայէյի շէվքէթվայէյի միւլիւքեանէլերի իլէ միւսթէզէլ օլան շու տարը մատէլէթ հասրբատա ֆէվգէլըյէ մաղհարը րիֆահ վէ տասայիշ օլտուղմուզ վէ պու էլթաֆը շէվքէթ իթթիսաֆը մարանիհայէյի ճիհանկիրանէլէրինէ վէճհէն մինէլ վիւճուհ վէ սէպէպէն մինէլէտպապ գասպիլի մէհմէտէթ վէ շիւքրանիյէթ օլամատրըմըզ, մանթպուտու մուֆախխամ մըմըզ, շէվքէթլու, գուտրէթլու, մէհապէթլու, ազամէթլու, ճէլալէթլու, վէլինիմէթը պիմինէթիմիզ, Փաթիշահրմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին միրատը միւճէլա վէ էպնիյէի սաֆֆէթնիւմա կիպի մէշհուտու պասիրէյի այնը եագինի ճիհան վէ զէման օլան հիմմէմը մէքահիմ էլզէմը սէնիյէի խուրավանէ վէ միւսատէյի մէքեարիմատէյի ճէլիլէի շէհրիյարանէլի իլէ, պու սէֆա թէեէմմիւնէն հիւանիւ խիթամընա մէվսուլ, իշպու սէճաէկեահը բուհանիյէթ իքթինահ, Գոմթոլիք Խրիսթիյան թէպասը միւլիւքեանէլերի օլան քէնիսէյի նէֆիսէնին ինշասը աուլել ըթլագ խիթիսհալը վէ սայիլի մէֆխէրաթ վէ իքթիհասը էսպասը մէսերրութը ուսմումիսէմիզի միւպէյեին օլտուղունտան տօլայը էտա վէ խիթիֆասը միւթէրէթիւպիւ ֆէրայիղի զիմմէթը ճաճիզանէմիզ օլան տուայը տէվամ վէ սէնայը գավամը թէվֆէրի էօմրիւ շէվքէթ իւ շանը խուրավանէլերինէ մուպաշըրէթ գըլընմըշ տը։

Աղոթք մալիքիւլ միւլքիւ մէլէքիւթ վէ սահիպիւլ իզզիւլ ճէպրութ իզզի շանէհու վէ ճէլլը պիւրհանէհու Խաթիշահը Իսկէնտէր հիյէթ վէ Հանշահը Նէրիման սաթվէթ վէլինիմէթը պիմինէթիմիզ Խաթիշահրմըզ խէլէտա Աստուծոյ սալթանաթունէտուհու էֆէնտիմիզ հազրէթլերինին շէվքէթիւ իճլալը միւլիւքեանէլերի միւզատա, վէ իլա եէվմիւլ թէնատուհու սէրիր ապա վէ տիհիմբիրայը սալթանաթլա, էֆքեարը մէալի տիսար վէ էվքեարը խայրիյէթասարը թաճատարանէլերինի մէրքէզը թէհսիլաթէ մագրուն, վէ միւրասը մէքեաբիմ իթիասը միւլիւքեանէլերին տատիմէն վէ միւսթէմիրէն էֆզուն պույուրսուն։

Ամէն

Ամենապը սէթթարը ույուպ վէ թագատատէս հազրէթլերի թաճ իւլ միւսթէվիրաթ վէ մէհսուլ իւլեայը սալթանաթ տէվլէթլու իսմէթլու Պալտէ Սուլթանը ալյէթիւշշան էֆէնտիմիզ հազրաթընը նայիլ վէ մաղհար օլատուգլարը ումուրու մէհամը սալթանաթը սէնիյէտէ թէվֆիգատ վէ թէսհիրաթլէ պէրապէր էօմրիւ իդպալիւ ֆէրրիւ

Ամեն

Խալիդի տիւնեա վէ հարիսի մաֆխա հագգ ճէլլիւ ճէլալէ հազրէթլերի, տէվլէթլու նէճապէթլու Շահզատէկեանը ճիվանպախթան էֆէնտիմիզ հազրաթընը, կիւրշէնէրայը տէվլէթիւ իդպալտէ կեատիրան վէ ֆէրահան վէ մասունու պիլ աման պույուրսուն։

Ամեն

Խալիդի տիւնեա վէ հարիսի մաֆխա հագգ ճէլլիւ ճէլալէ հազրէթլերի, տէվլէթլու նէճապէթլու Շահզատէկեանը ճիվանպախթան էֆէնտիմիզ հազրաթընը, կիւրշէնէրայը տէվլէթիւ իդպալտէ կեատիրան վէ ֆէրահան վէ մասունու պիլ ամանը պույուրսուն։

Ամեն

Աղոթք

Ա. Հէր իճատընը պիր մուճիտի օլլուպ, մէղհէպին մուճիտիյսէ Ալլահ աղիմմիշշան քէնտիսի տիր. մուճիտի Ալլահ օլսունճա իճատը իլահի օլլուպ մէղհէպ իլահի տիր։ Մէղհէպ, խալիգլէ մախլուգունն պէյնինատ միւթէգաբիլ պուլուսնան մինտոսիպէթէ պիրինին իսթիգլալյէթի տիկէրինին ուպուտիյէթի իւզերինէ պինա օլսունուպ, պիրի վաճիպ իւլ վուճուտա, օ պիրի անընն էմրիյլէ վուճուտա պուլմուշ օլմաղլէ. մէղհէպ ինսան իչին թապիի տիր. մէղհէպ ինսան իչին տիր, չունինսան Ալլահ իչին տիր. "պիրն սէնին իչին եարաթտըն եարէպպ մերքէղիմիզ սէն սին" (1). Մէղհէպ Իլահի վէ ինսանընն թապիսիթընա մէրպութ օլտուգտան պաշգա, էմրի օլունմուշտախի պուլունուպ ահքեամը մէվզուպ պիր ատար տը քի խալիգ Ալլահա տին վէ ումուտ վէ մուհապէթլէ սէճտէ էթմէյի վէ շիւքրիւ նի՛մէթին էտտէյլէմէյի, վէ թէնպիհլերին թուրթմայը ինսանա միւքեաֆաթ վէ ճէզա թահրիրընտա պույուրմուշ տուր։ Թատալ Ալլահ ճէնապը հագգ օլլուպ սէհվ էթմէսի միւմքինիզ օլտուղունպիմէք, անընն քէլամընա իթթիգատ էյլէմէք, Թատալ Ալլահ պիր քէրիմ Ալլահ, հէմէգատը Ալլահ վէ գուլունա բահման օլտուղունն պիլիպ օնա ումուտ գոյմագ. Թատալ Ալլահ հէմ այնի քէմալ հէմ գուլուն սէվէր օլտուղունն պիլիպ, անը սէվմէք, միւթատալ Ալլահը քէպիր Ալլահ պիլիպ, սանա մէճտ ու թէսպիհ էրզան տրր տէմէք. հուզուրի իլահիսինտէ սէճտէ գրմագ, միւթատալ Ալլահ ֆէյեաղը մութլադ օլուպ հայաթ վէ մէմաթ քէնտիսէն պախշ օլտուղունն պիլմէք, քէնտի մալինի եինէ քէնտինէ իհտա էյլէմէք. ապրպէթ պիր մութլադ սահիպ, պիր ալիմ գանունի օլտուղունն իգրար իտիպ թէնպիհլերինէ բայէթ էթմէք պունլար ճէմիսի տէ էհէմի վաճիպաթը տիյանէթտէն տիր։ Հալ պէօյլէ իքէն մէղհէպ խալիգ Ալլահա իպատէթ գրմագտան իպարէթ օլուպ պու ճիւմլէ տիյանէթ իպատէթ տէմէք տիր. իպատէթ իսէ տէրուսնէն, վէ զահիրատ, վէ ալէնէն գըլընմասը լազմէի զիմմէթի մէղհէպարան տրր։

Բ. Խալիգիմիզէ տէրուսնէն իպատէթ գըլմայը ինճիլի շէրիֆ պիղէն աշքեարէ մաթլուպ էյլէսի. "Ալլահ բուհ տուր տէտի, օնա լայըգ սէճտէ ճան ու տիլէն վէ հագգանի սէճտէ տիր" (2). զահիրատ վէ ալէնէն գըլընան իպատէթ կէօնիլտէն օլմայընճա սահիթ տիր. վէ սուբէթա, եէօվմիզ զինէթ օլուպ քիլիսէյերատ ճէմիի քէսիր պուլունսա, հէր քէս իճրայը այինէ մէշղուլ օլսա, հէր քէս զէպուրխուն օլսա, խունէնատ վէ սաղէնատ հէմահէնկ օլուպ իլահիյէլեր օգունսա, զիրրի խալիգի սուպհան էյլէսէլեր, պու ճիւմլէ գրմասի իպատէթ էզճան ու տիլ տէկիսէ, սուբէթի զահիրատ իպատէթ, լաբին զամիրատ Հագգա թանդիր տիր։ Բէհար օլունան իպատէթին մէմարը քիչինին ճանը տրր. գուլպու մէղհէպատան իսէ զամինի աշգը իլահի տիր, օ խաղինէնին սարֆքսա զահիրատ վէ ճէօմատիրա գըլընան իպատէթ տիր. քի պիրի, զահիրէն իպատէթ, էֆրատը ինսանիյէնին հէր ֆէրտինէ այրը այրը ֆարզ, վէ օ պիրի ալէնէն իպատէթ ճէմիյէթինէ վաճիպ օլմաշ տուր։ Օ՝ահիրէն իպատէթ գրմագ հէր ինսանա միւգթէզի թապիսթը տրր. չունսաֆի տէրուսնի իպատէթ սաֆի բուհամասուս, մէլալքէնին գրմաճաղը ինճիլը սաղքանէլերին միւզատա պույուրսուն։

Ամեն

Աղոթք

Ա. Հէր իճատընը պիր մուճիտի օլլուպ, մէղհէպին մուճիտիյսէ Ալլահ աղիմմիշշան քէնտիսի տիր. մուճիտի Ալլահ օլսունճա իճատը իլահի օլլուպ մէղհէպ իլահի տիր։ Մէղհէպ, խալիգլէ մախլուգունն պէյնինատ միւթէգաբիլ պուլուսնան մինտոսիպէթէ պիրինին իսթիգլալյէթի տիկէրինին ուպուտիյէթի իւզերինէ պինա օլսունուպ, պիրի վաճիպ իւլ վուճուտա, օ պիրի անընն էմրիյլէ վուճուտա պուլմուշ օլմաղլէ. մէղհէպ ինսան իչին թապիի տիր. մէղհէպ ինսան իչին տիր, չունինսան Ալլահ իչին տիր. "պիրն սէնին իչին եարաթտըն եարէպպ մերքէղիմիզ սէն սին" (1). Մէղհէպ Իլահի վէ ինսանընն թապիսթընա մէրպութ օլտուգտան պաշգա, էմրի օլունմուշտախի պուլունուպ ահքեամը մէվզուպ պիր ատար տրր քի խալիգ Ալլահա տին վէ ումուտ վէ մուհապէթլէ սէճտէ էթմէյի վէ շիւքրիւ նի՛մէթին էտտէյլէմէյի, վէ թէնպիհլերին թուրթմայը ինսանա միւքեաֆաթ վէ ճէզա թահրիրընտա պույուրմուշ տուր։ Թատալ Ալլահ ճէնապը հագգ օլլուպ սէհվ էթմէսի միւմքինիզ օլտուղունպիմէք, անընն քէլամընա իթթիգատ էյլէմէք, Թատալ Ալլահ պիր քէրիմ Ալլահ, հէմէգատը Ալլահ վէ գուլունա բահման օլտուղունն պիլիպ օնա ումուտ գոյմագ. Թատալ Ալլահ հէմ այնի քէմալ հէմ գուլուն սէվէր օլտուղունն պիլիպ, անը սէվմէք, միւթատալ Ալլահը քէպիր Ալլահ պիլիպ, սանա մէճտ ու թէսպիհ էրզան տրր տէմէք. հուզուրի իլահիսինտէ սէճտէ գրմագ, միւթատալ Ալլահ ֆէյեաղը մութլադ օլուպ հայաթ վէ մէմաթ քէնտինտէն պախշ օլտուղունն պիլմէք, քէնտի մալինի եինէ քէնտինէ իհտա էյլէմէք. ապրպէթ պիր մութլադ սահիպ, պիր ալիմ գանունի օլտուղունն իգրար իտիպ թէնպիհլերինէ բայէթ էթմէք պունլար ճէմիսի տէ էհէմի վաճիպաթը տիյանէթտէն տիր։ Հալ պէօյլէ իքէն մէղհէպ խալիգ Ալլահա իպատէթ գրմագտան իպարէթ օլուպ պու ճիւմլէ տիյանէթ իպատէթ տէմէք տիր. իպատէթ իսէ տէրուսնէն, վէ զահիրատ, վէ ալէնէն գըլընմասը լազմէի զիմմէթի մէղհէպարան տրր։

Բ. Խալիգիմիզէ տէրուսնէն իպատէթ գրմայը ինճիլի շէրիֆ պիղէն աշքեարէ մաթլուպ էյլէսի. "Ալլահ բուհ տուր տէտի, օնա լայըգ սէճտէ ճան ու տիլէն վէ հագգանի սէճտէ տիր" (2). զահիրատ վէ ալէնէն գըլընան իպատէթ կէօնիլտէն օլմայընճա սահիթ տիր. վէ սուբէթա, եէօվմիզ զինէթ օլուպ քիլիսէյերատ ճէմիի քէսիր պուլունսա, հէր քէս իճրայը այինէ մէշղուլ օլսա, հէր քէս զէպուրխուն օլսա, խունէնատ վէ սաղէնատ հէմահէնկ օլուպ իլահիյէլեր օգունսա, զիրրի խալիգի սուպհան էյլէսէլեր, պու ճիւմլէ գրմասի իպատէթ էզճան ու տիլ տէկիսէ, սուբէթի զահիրատ իպատէթ, լաբին զամիրատ Հագգա թանդիր տիր։ Բէհար օլունան իպատէթին մէմարը քիչինին ճանը տրր. գուլպու մէղհէպատան իսէ զամինի աշգը իլահի տիր, օ խաղինէնին սարֆքսա զահիրատ վէ ճէօմատիրա գըլընան իպատէթ տիր. քի պիրի, զահիրէն իպատէթ, էֆրատը ինսանիյէնին հէր ֆէրտինէ այրը այրը ֆարզ, վէ օ պիրի ալէնէն իպատէթ ճէմիյէթինէ վաճիպ օլմաշ տուր։ Օ՝ահիրէն իպատէթ գրմագ հէր ինսանա միւգթէզի թապիսթը տրր. չունսաֆի տէրուսնի իպատէթ սաֆի բուհամասուս, մէլալքէնին գրմաճաղը ինճիլը սաղքանէլերին միւզատա պույուրսուն։

Ամեն

1 Գոտ. խոտ. Գ. Ա. 12. Ա.
2 Յովհ. Գ. Դ. 24.

1 Ամենայն ինչ ի Հայրապետանոցս թէֆէրիւաթը. կէլէճէք հաֆթա չրգաճագ Մէճմուամըզա պէր թաֆսիլ պէյան գըլընաճագ տը։

1 Գոտ արմ ալամէթը Օսմանիյէ օլան ճէնկ ալեմը իչինտէ նիմ գամէր բէմի օլուպ, մուտխիսարէն եանի չէնտ սէնէ ագտէմ թատավիրը վէ թէրոիմ գըլընարագ, հէնիզ նէվ ա՛րթիտան օլարագ պագը մահալը ալիյէտէ միւշահէտ օլուռնապիմիշ իսի։

պատէթ տիր, ինան ըսա բուհտան վէ թէնատէն միւրէթէթէպ պիր մախ-
լուգ օլուպ խալիգինէ հէմ տէրուն-
տէն հէմ զահիրատէ իպատէթ գըլմա-
լը տիր. Ճան վէ թէն քէնտի պէյնէ-
ւինտէ միւհքէմ պէնտ օլունուպ պիր
վուճուտ հէյեթինէ կէլմիշլէր իսկ
տէ, նէ պիրի միւսթագիլ տիր նէ տէ օ
պիրի, խալիգ Ալլահ բուհու ճիմիլէ
պիրլէշտիրիպ էքիսին պիր վուճուտ
կիպի մէղհէպ տահրէսինէ վաղ էյլէ-
տի, անճագ օ կէօնէ քի բուհ քէնտի
աչգըն իպրաղ էյլէմէք խթէյինճէ
թէն քէնտինէ եար օլմասըգճա. Ի-
պատէթին պու հիսէսինտէն մահ-
բում պուլունուպ քէնտի քէնտիյէ
միւսթագիլ իպատէթքեար տէկիլ տ'ը
լաքին թէն ճանա մուտալին օլուբսա
ճանըն իպատէթի քեամիլ տիր, ճա-
նըմ Ալլահրմըն թալթիֆինէ մաղհար
օլուպ հագկիւ զարիի մէրասիմին խթի-
ֆա էթմէք էմէլ իսինճէ, էտահ շէք-
րիւ նի'մէթ իսէն, սէնաքեար լնսա-
նըմ տըր, եիւզիւմ խաքրփայինէ
սիւրմէք սէճտէթի բուհի հագշինա
սըմ տըր, Ալլահրմա իսէան էթսէմ,
գալզիմ նատիմ օլունճա, շահիտի նէ-
մի տիտէմ տիր: Չէքսէմ հագգա ճէվ-
ու ճէֆա, եա օլսամ չիլէքեշան,
թահմիլ օլան թէնիմ տիր, հագ եօ-
լունա բուհիմ ֆէտա էթսէմ, թէս-
լիմի ճիամ էյլէսէմ. տէօքիւլէն, գա-
նըմ տըր. վէլ հասլ հիսսի զահիրիմ
զամիրիմէ ճէվապ վէրմէտիքճէ աճէպ
մի՞ իպատէթիմ քեաֆի օլմասա. մա-
տամ քի թէնիմ տահի ճանըմ կիպի
պիր խալիգտէն խալգ օլունմուշ. ագ-
լըմ վէ բատէթիմէ պէրապէր խարբճ
հասսէմ տահի խալիգինէ սէճտէ գըլ-
մալը տըր: Ինան, սէն նէ սաֆի
բուհուն, նէ սաֆի թէն, թիւրապի
պիր վուճուտլա պիրլէշմիշ բուհուն
քի, թիւրապ բուհուն իրզմէթինէ
թայէին տիր, խալիգին էմրի պէօյ-
լէ տիր. վէ պու վէճհ իլէ թէնէ
տահի ճանըլա պէրապէր միւքեաֆաթ
վատ վէ ճէզա թէրթիպ օլունմուշ ճան
էօլմէզ, թէն էօլիւրսէ տէ, էճէլին
սօգտուղու գարանլըգ մէղարտա է-
պէտիյէ գատար եաթմայրպ պիր սա-
պահը մահշէրէնկիզ կէլիր քի. օ սա-
խի պիր տահի էօլմէմէք իւզրէ գը-
յամ իտէր. գալսի թիւրապ թէնէ
էպէտի մէքեան տէկիլ. եաթտըզը
զը մէղար եա սէատէթմէտար տըր,
եա ճէղասըն սահաթտան սահաթա պէք-
լէյէն պիր գաթիլին մահպուսսանէ սի
տիր. էպէտի մէքեանընա կիթմէք ի-
ճին օրատան ագըպէթ չըգար. . .
Ալլահ բուհ տուր տէր պինամաղ,
Ալլահ բուհ տուր, պէնիմ զահիրատէ-
քի իպատէթիմտէն նէ՞ տույար, եա
եիւզիւմ խաքէ սիւրմիւշիւմ, եա տի-
քիլմիշ տուրմուշտում Ալլահրն նէսի
արթար, եախսա նէսի էքսիլիր. պէօյ-
լէ տիր պինամաղ էօզրիւ, լաքին Ալ-
լահ բուհ տուր պիզիմ տէրունի իպա-
տէթիմիզտէն նէ՞ տույար, պիզ անը
սէվէրսէք, իգպալինէ նէ՞ զամմ օլուր.
սէվմէսէք նէ՞ զայպ իտէր. օ քէնտի
քէնտիյի սէվէր, քէնտի քէնտիյէ է-
պէտէն գութլուտուր, էզ ճիւմլէ
պիզտէն քէնտիսինէ մուհապէթ
մաթլուպ էյլէտի, սէպէպի, պիզէ վա-
ճիպ օլան ուպուտիյէթին էտասը
տըր: Ալլահ բուհ տուր, պիզ քէնտի
աթալարրմըզա հէօրմէթ իտէրսէք,
Ալլահրն շէրէֆինէ նէ՞ զամմ օլուր,
պու ճիւմլէ հէօրմէթ էյլէմէյի պիզէ
թէնպիհ էյլէտի: Ալլահ բուհ տուր.
պիզ թէպասը պուլունտուղումուզ
տէվլէթին գանունլարընա բայէթ ի-
տէրսէք Ալլահ նէ՞ տույար, լաքին
բայէթ էթմէյի թէնպիհ էյլէտի,
"տուբ զկայսերն կայսեր և զոյն Ա-
ստուծոյ" (1) Էպէպի հիւքիւմէթ
քէնտինտէն թէվճիհ օլունուպ հիւ-
քիւմէթէ իթաաթ տըր. պու իթաա-
թը խալիգի օլտուղու վէճհիլէ ճան-
տան վէ թէնտէն էվվէլ քէնտիսինէ
մաթլուպ էյլէտի: Փէք ալա տէր պիր
զայրը պինամաղ կիւրիւհի, Ալլահ քի-

1 Մատ. Գլ. ԻԲ. 21.

լիսէտէն, միհրապտան, մումտան
պուհուրտան նէ՞ տույար, քիլիսէ ին-
շա իտիպ մումեագմագտան ըսա խայ-
բաթ պինա էյլէմէլի, պէօյլէ տէրլէր
լաքին մէրամլարը նէ՞ խայրաթ տը-
նէ՞ հասանաթ, անճագ քիլիսէյէ, մա-
նասթըրա խասիմ օլմատան իպարէթ
օլուպ, ճէվապլարը տա մուխթասար.
Բրիստոսու եաղշյան Աէրեէմի
զէմմ իտէնին ալարզը ճէվապ տըր,
"զաղ քատս յամենայն ժամ ընդ ձեզ
ունիք" (1). քիլիսէլէր էպէտի գալ-
մագ իւզրէ պիր տէֆա Ալլահա իպա-
տէթ մահալի ինշա օլունուր, ֆու-
գարալար հէր կիւնլիւք տիւր: Ալէլ
խուսուս հաղրէթի Հարունուն սու-
նաճաղը գուրպանտան Ալլահ նէ՞
տույաճագտը. պիլ ճիւմլէ միհրապը-
նըն միմարը քէնտիսի օլուպ, գուր-
պան սունարքէն կիսինէճէյի էլպիսէյի
քէնտիսի ըէամ իտիպ, իճրա իտէճէկի
թէշրիֆաթը եէկեան եէկեան թարիֆ
էյլէտի. չունքի տէտի Ալլահ թասլա
քէնտիսի "պունլար էվլատտան էվ-
լատա գալըպ պիսսինլէր քի, պէն քէն-
տիլէրինի Մըսրըրն զուլմանտան խէլաս
իտէն Ալլահրմ" (2):

Գ. Իպատէթ տաֆի ըղհար օլուն-
մագ տէյիլ, ճէօմատթա պիրլիքտէ ըղ-
հար օլունմագ տահի լաղըմ տըր, ըղ-
հարը իպատէթ ինանըն թապիաթը-
նա մէրպութ տուր, ճէօմատթա ըղ-
հարը թապիաթ գանունու վէ եէր
գայիտէսի իլէ եէկամիկէրինէ պէնտ օ-
լունտուղու միւշարիք հալինէ վաճիպ
տիր: Հագ Թուալանըն պունճա ի-
հանընընն պիր գրամ հէր ինանընն քէն-
տի շահսընա այիտ, անճագ օ պիր գրա-
մը հէփսինէ ալէսվի օլուպ, հէր քէս
քէնտինճէ էտայի շիւքր էթտիքտէն
պաշգա, ճէմ օլուպ պիրլիքտէ տահի
թէշէքքիւր էթմէլի տիրլէր: Անիէն
ինան պէրապէր եաշամագ իւզրէ
խալգ օլունմուշ պիր պիրինէ օլան մի-
նասիպէթի վէ միւրաճէաթը պունու
թաստիգ էյլէմիշ, ինանընն եէքիւնիւ-
պիր ֆամիլեա տըր, Ալլահ օ ֆամիլ-
եանընն պաշը, եախսա Տէրտուղանտա
ալնմին թապիրինճէ "Բրիսթիյանընն ին-
տինտէ պու ալէմպիր հէյէթը միւճթէ-
մէա տըր հէր ինան անընն աղասը(3)" հէր
ինան այրը այրը խալիգինէ միւթալ-
լիգ օլտուղու միսիլիւ հէփսի պիրլէ-
շիպ ճէմի տահի օնա բաճի ահր, պու
իճթիմաը թանղիմ վէ իտարէ էտէն
Հագ Թուալա քէնտիսի տիր, միլլէ-
թին պիրինի պալայա գալըրրըպ օ պի-
րին փէսփայէ պըրագան թագտի-
բի բատպանիսի տիր, պու ճիհէթլէ
տահի հէր միլլէթ հէր իւմմէթ ճէմ
օլուպ խալիգինէ իպատէթ գըլմալը
տըր, վէ սէն Ալլահընն գավմը հէր միլ-
լէթտէն զիատէ պու ալէնէն իպատէ-
թէ պօրճլուսուն, թագրիրի իլահինին
սէնի վաղ էյլէտիկի պալա մէվկիտէն
նիճէ փէրս իւ մէրս օլմուշտուն, ինան
ճինսինին իքինճի տէֆա գուճնատաղընընն
սէօքիւլտիւկիւ Մասիսին թէվրէսին-
տէն սէնի նասըլ իթիվէրմիշլէրատի տեր-
խաթը էյլէ. տինին թաղեիգ օլուն-
մուշ, քիլիսէլէրին թալան ու վիրան,
Նիւնոսլար, Աէհրուժանլար, Թի-
մուրլենկլէր կէլիպ քիթապսանէլէրի-
նի եագըպ քիւլ էյլէմիշլէր. մէկթէպ-
լէրին գաբանմըշ, սանասթրն պաթ-
թալ օլմուշ, թիճարէթին տուրմուշ,
լիսանընն էօլմիւշ, թէվարիխին ունու-
թուլմուշտուս, սէն տահի մէտէնի-
յէթտէն խուրուճ, վէ սէնի ամէմ
մէշհուր խէն հիւնիւ խուրգու-
թէրք խոպ, էհլի իրֆան իքէն պիր
գավմը նատան կիպի պիպէհրէյի իզան
օլուպ ալէմ ինտինտէ միւպթէզել ի-
տին, շիմտիյսէ ասէյի մէարիֆվայէյի
ճէնապը միւլիւքեանէտէ այինինին իճ-
բասընա միւսատտէ պույրուլմուշ. մէկ-
թէպլէրին քիւշատ օլունմուշ, լիսանընն
տիրիլմիշ, թիճարէթ գաբուլարը սա-
նա աչըլմըշ օլուպ տիւնեա վէ ախրէթ-
ճէ պահիթն եավէր իքէն սէն հէր միլ-
լէթտէն զիատէ ճէմ օլուպ, ֆէյեա-

1 Ցովհ. Գլ. ԺԲ. 8.
2 Եւթ. Գլ. ԻԹ. 46.
3 Ջատագով. Գլ. ԼԸ.

զը մութլագ Թուալայա շիւքր էթմէ-
լիսին: Ալլահն մէղհէպ էհալիյէ միւ-
ճէրրէտ լաղըմ տըր տէտիլէր մուալ-
լիմլէր" մէղհէպի լաղվ իտէն, միւշա-
"րէքէթի ինանիյէնին պինասընը թէ-
"մէլինտէն սէօքէր (1)" տէտի Էֆլա-
"թունի. մէղհէպտիզ պիր իւմմէթ
"փէյատա էյլէմէտէն իսէ, հավատա
"պիր շէհր պինա էյլէմէք տահա ագ-
"լէ եագըն տըր (2)" տէտի Պլութար-
"գուս". մէղհէպի թէմէլ զօյմայընն
"ճա ասա պիր տէվլէթ մէյտանէ կէլ-
"մէտի (3)" տէտի Լուսսո "ճէմիյէթ
"ադատէթմէք իչին մէղհէպ ճէմիի եէր-
"տէ լաղըմ կէլտի (4)" տէտի Վ օլթէռ.
իմանի մէղհէպ էհալիյէ պու կէօնա լա-
ղըմ ըսա էհալինին մէղհէպինի թուռ-
մայա ճէօմատթա իպատէթ գըլմատան
զիեատէ միւնասիպ վէ միւֆիտ չարէ
եօգ տուր: Պու իպատէթ տիր քի Փա-
տիշահը, վէ թէպասը, քիսարը վէ
ֆիրաւմայէյի, զէնկինի վէ ֆագըրը
միհրապան էթրաֆընա տիզիպ պիր
ֆամիլեա շէքլինէ գօր. պու իպատէ-
թին սայէսինտէ քիլիսէլէրին զինէ-
թինտէն, իճրա օլունան փիւրմանա
թէշրիֆաթատան օգուտնան զէպուբ վէ
թէվատտ վէ ինճիլտէն հէր քէշ միւ-
թէէսիր օլուպ, թէ ֆէք քիւրէ վա-
ղրը. Ալլահ վէ ճան վէ տիրէթ խա-
թրընա կէլիր, գալպ օյանը, տիթէմ-
քեարի սէօյլէմէյէ պաշլար, պէտ խուշ
չիրքին վէ ֆաղիլէթին եիւզիւ շիրին
կէօրիւնիւր, կիւնահրմըզին աֆվը ի-
չին Գուտտաը շէրիֆ իճրա օլունճա,
հէրքէս պիր պիրինէ ասֆվ իտէր, պիր
պիրին սէլամլար, վէլ հասլ հէրքէս
խալիգինէ. ըէֆիգինէ, վէ ինանի միւ-
շարէքէթ օլան պօրճունու մուգիրը
օլուր: Պունուն մուզայիրինտէ խաֆի
իպատէթտէն գանի օլուպ ճէօմատթա-
լա իպատէթի թաթիլ իտէրսէք, իպա-
տէթլէ պէրապէր մէղհէպին տահի
ինգըրաղ պուլաճաղը միճէրրէպ տիր.
պիլ իթթիֆագ տաղըթալըմ քիլիսե
ճէմիյէթինի, լաքին պիր պիրիմիզլէ
իիսիթլաթմըզ եա պօրտալարտա պիր
պիրիմիզլէ զարար էթմէտէն, եա մէճ-
ալիսլէրտէ սահթէ իլթիֆաթատան, եա
սէյրանլարտա սուի իպրէթ օլմատան
իպարէթ օլուր. գալընրալըմ միհրապ-
լարը քիլիսէլէրտէն, լաքին պու պի-
նալարը չապուգ եա իսսթախանէյէ
եա մահպուսսանէյէ թահվիլ իթմէ-
յէ մէճպուր օլուրուզ. չիւնքի մէղ-
հէպ, վէ իճրասը օլան իպատէթ
զապթարզ ինանը զապթ իթմէք իչին
պիր ատ զինճիր տիր. պու զինճիր իսէ
սէվէրէք թաչյանընն պօյնունտա թէզ-
եինաթ տըր, մէճպուրի թաչընանա
պիր տաղը եիւք տիւր. օ մագուլէ ա-
տամ մէղհէպ տէ թահգիր իտէր ի-
պատէթէ տէ, քիլիսէտէն տէ խոշ-
լանմաղ, միհրապտան՞տա. քիլիսէ լու-
զումսուզ տուր տէր, իպատէթ պիս-
հուատէ. չիւնքի տէտի Մանթէսգիէ
"Աէղհէպի մէճպուրի թաչյան ա-
տամ զինճիր իլէ պաղլանմըշ ճանվէ-
րէ պէնդէր. էթրաֆա հիւճմ իթմէք
իսթէյիպ իտէ մէյինճէ քէնտինի տը-
գօյան զինճիրի ըտրրը" (3) Քիլիսէլէ-
րէ խասիմ օլանընն հալի պէօյէ տիր,
անճագ սիդքի պու քիլիսէնին ինշասընա
հիմմէթ իտէն իքի հէմշիրէյի միւ հթէ-
րէմէ, սիզ միւսթէրիհ օլուն, հէտիյէ-
նիզ Ալլահա, մէղհէպ վէ միլլէթէ
մագպուլ օլտու. Ալլահտան ալտրըզը-
զը եինէ Ալլահա իհտա էյլէտինիզ,
Ալլահ տահի գապուլ էյլէտի եաբ-
տըզընըզ տուրի տաճարը Բրիստոս
քէնտի վէքիլինին էլնյէ թագտա էյ-
լէտի, սիզինտէ գալպինիզին մանէվի
տաճարընը եինէ Բրիստոս փիշին թագ-
տա էյլէմիշ. վէ էյլէտին. հաղրէթի
Սողոմոնուն ինշա խյլէտիկի մասիտ
թագթիս օլունճա պուլուտ ալթընտա
Ալլահրն ազամէթի կէօրիւնտիւ, սի-
զին ինշա էյլէտիկինիզ պու քիլիսէյէ
Ալլահ քէնտիսի նիւզուլ իտինճէ Սո-

(1) Օրինաց Գ. Ժ.
(2) Եր. 1225
(3) Եսայի. Հատ. Գդ. Գլ. Բ.
(4) Թագաւոր. Գլ. Ի.
5 Իմաստ. օրինաց.

զոմնոտան զիեատէ հագգրա ֆախր
իտիպ Թուալ Ալլահա խանէ եարմագ
սիզէ նասիպ օլտու տէյու միւսթէրիհ
օլուն.

Հէտիյէնիզ մէղհէպէ մագպուլ
օլտու, մէղհէպ քի սիզին խիւատա
տատ ճէհէզինիզ տիր, սիզի ասնա-
թան ըզգգ, ինտինիզատ մէղհէպինիզ
տիր, օ մէղհէպէ թագվիյէթ վէ ի-
պատէթինէ սուհուլէթ վերմէք իչին
պու էֆէնդը խայրաթտան պուլունան
ճէատմէթլի պինայը ինչա խինճէ հէմ
քէնտի մէղհէպինիզ հէմ էհալինին
մէղհէպինէ խըզմէթ իլէ տինիզ. պու
մէղհէպ սիզի ալէմ ինտինտէ պիր
գաթ տահա միւթէպէր էյլէսին:
Աէղհէպ քի սիզէ էճատատընըզտան
միրաս տըր զնտէ գատրիհու Վա-
ըընատաշընըզ զաթը պէրինիզնտէ սը-
ֆաթտան էվլատը էմճատէրինէ գա-
լաճագ էլգատը շերէ ֆինթիսատպէր իլէ
պէրապէր միրաս գալըպ Մըսրը խանէ-
տանը իզզէթինանը պու եիւզէն
տախի միլէթինէ փիրատ պախշ վէ
տինփէրվէր նամիյիլէ տէ միւմթազ
պուլունուն: Էքի հէմշիրէյի միւ-
թէրէմ, տէվլէր ճէրիան իտիպ հէր
վուգուտաթը սիւրիքէյիպ կէօթիւր-
տիւքճէ սիզին պու խայրաթ էսէրի-
նիզ տիւնեա տուրուգճա տուրսուն,
վաղթ տանը իպրանարրամայրպ պիզ-
տէն սօնրա կէլէնլէր թէմաշտընա
կէլտիքճէ քէնտի էպ իւ էճատատարը-
նը Մըսրըն զուլմունատան խէլաս ի-
տէն Ալլահա համտու սէնապէր օգու-
սունլար. պինանընզ էպէտիվէնտ օլ-
սուն, սիզ տէ պի զէվալ: Ալէքսան-
սուս սէն պու խայրաթըն փունա-
ըը ֆախր իմարէթ իլմիլէ իլ Չրմէնկյէ
խայր ըլա եատ օլտուն իսմին, սէօյ-
լէնսին հիւսնիւ խիսալին. եաղզգ քի
սէնի մէվթաչէր արասընատ արամայա
մէճպուրում, սէն տախի մէվթէ խա-
բաճկիւզար օլուպ սէն էօլտիւն, լա-
քին իսմին էպէտի տիր. պէն սէնին
տէ տինինէ շահիտ իմ, հէմ շահիտի
պիլ իսթիմա, հէմ շահիտի պիլ մու-
այեէնէ. ֆէլէք տանա եար օլուպ իգ-
պալին քէմալինէ իրինճէ, Շիրին
ճէսուրէ պախթ եավէր տիր տէ-
մէսին թասթիգ էյլէսին, անճագ
պուլունալա պէրապէր քէնտի պասի-
բէթինտէն չէզարլըգ թախթը հիւ-
մայունունա գատար վասլ օլան Աէ-
վէրիոս կիպի "հէր շէյէ մայիք օլ-
տում. հէր շէյին ֆանի օլտուղունն
պիլտիմ" տէյու իգրար էյլէտին. ին-
տանընն իգպալի ալէմի միասլ կիպի թէզ
կէչէն տէվլէթը ահունեա օլմայրպ,
հագ իգպալ մէղհէպին վասէթասէյէ
խալիգլէ իսթիլտաթատա պուլունմագ
տըր տէյու պասթ իյլէտին. կէլ իմտի
է մէյինին հասրաթընընն, սէվմէյին մէղ-
հէպին խայրընա սարֆ օլունտու զուն
կէօր տէ էպէտէն իսթիրահաթ էյլէ.
բահմէթուլլահու բահմէթէն վասի-
աթէն:

Շիմտի սէնին հուզուրունա կէլ-
տիմ եա ֆազիլ շիար Աերփիագոս
վէ Գերերջանիկ միւնթէխապ Կա-
թողիկոս էֆէնտի հազրէթլէրի, պէն
սէնին սէնանտէ աճիզ իմ, լաքին
լութֆ էյլէ, սէնին տէվլին պիրլէ
շուարանընն օգուտուղու ալթուն տէվ-
օլտու, սէնին տէվլանընտա պիզ տէ
մէղհէպ տէ փէրթէվ սաչը միլլէթ-
տէ, պու միլլէթին պիր պիրի արգա-
սընտան մալիք օլտուղու խայրաթ է-
սէրլէրի սէնին զայրէթ վէ համիյէթի-
նին մուհասէնաթը տըր, սէնին շանը
մէքրեմէ մէթնըշանընն արթարգճա արթըպ
միլլէթին թարիխինտէ խամին գատիմ
օլսուն. շէօհրէթին սապիթ: Աէն
պու միլլէթին միհվէրի օլտուն, տիւն-
եա քէնտի միհվէրի իւզէրինտէ
տէօնտիւքճէ պու միլլէթ տէ սէնին
իւզէրինէ տէօնսիւն: Գրիգորա, Ա-
բրիսակէս, Վրթանէս, Յուսիկ
խլաֆէթինէ միլլէթինի եէկամլ ու
եէկճիհէթ էյլէսին, միլլէթին վէ սէն
նաղարատա մուգապիլ իքի այինէ կիպի
պիր պիրինիզ շավգ վերիպ, միլլէթին
սէնտէ քարլասընը, սէն տախի միլլէ-
թինտէ քարլա: Լամէլիմ քի պու միլ-

1 Մատ. Գլ. ԻԲ. 21.

1 Ցովհ. Գլ. ԺԲ. 8.
2 Եւթ. Գլ. ԻԹ. 46.
3 Ջատագով. Գլ. ԼԸ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ի—ԱՌ ՀԱ Ի ԱՌՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵՑԻՆ։

Ինչպէս գիտեն մեր ընթերցողները, Հայաստանի Կառավարութիւնը Ռուսաստանի Կայսրութեան մասերուն մէջ ամենէն առաջ ունի Հայոց Լուսաւորչի Ազգային Ընդհանրական Ժողովը, որ ունի Ազգային Սահմանադրութիւն։ Ինչպէս գիտեն մեր ընթերցողները, Ազգային Սահմանադրութիւնը ունի Ազգային Ընդհանրական Ժողովի Ներքին Գործոց Ներքին Գործոց Ներքին Գործոց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԹԵՐԹ

Փոխ. Հ. Ղ. Դ. Գ. Գ— 23։ 1863 Խմբագրատեղ 283։ 1863—280

Ասոնց նայելով՝ մարդ կարծելի է թէ Ռուսիոյ մեծ ազգերն ալ Ռուսիոյ մեծ ազգերն ալ Ռուսիոյ մեծ ազգերն ալ

—Պու տէֆա զնատէ եէրիմիզ գալ-մասրզընտան պաղը միւհիմճէ շէյլէր կելէճէք հաֆթայա գալըզ, ամի իւզվէքը քէյֆիսէթը զարիպէ տամի. ֆագամ մուխթասարէն եաղըլապիւ-միշ տիր։

Լյա Օէյթին չօրպաճըլարը, եա պիր պաշդաղը եախոտ պաշդալարը պիղէր իլէ վէ տէյիլ եալընըզ պիղէր իլէ, իլլա պիւթիւն խալգ վէ միլլէթ իլէ պիչիմիզ վէ մեսուլյէթլի պիր օյունա զրգմիշլար տըր զանն իտէրիզ։

Պու բէնչէմպէ ախշամը իքի գը-թա մէկթիւպ պիրտէն թէրաֆըմըզա վաղ օյունմուշ տուր։ Մէկթիւպիւն պիրինին զարֆը (Խպրծատուր ՌՅԶ.) մէօհրիւ իլէ մէօհրլիւ. Թարիխի Ա-սիթանէ 10 Նոյեմբեր. 1866. վէ իմ-զա եէրինէ տէօրթ մէօհիւբ վաղ օ-լունմուշ. պիրիսի. Խպրծատուր. ՌՅԶ. տիկէրի Նաղարէթ ՌՅԱ իւ-չիւնճիւսիւ Մկրտիչ. (օսմանլըճասը-տա վար.) Թարիխի չըգմամըշ, վէ տէօրտիւնճիւսիւ Պաղարոս ՌՅՈ վէ միւհրլէրին իւզերինտէ, Օէյթին չօր-պաճըլարը։ Մէկթիւպիւն եաղըսը տա թէմիզ, էլֆաղըտա։

Պու մէկթիւպտէ, պիզիմ 669 Ն։ Մէճմուամըզտա եինէ Օէյթին չօրպաճըլարը իսմի իլէ կէլէն վէ տէրճ օլունան մէկթիւպ խիւլասասը, քիւլ-լիյէն ճէրհ վէ բէտտա օլունուպ, հիչ պիր վագըթ նէ Օէյթին չօրպաճըլա-ըընըն, նէ տէ Օէյթին ահալիսին-տէն պիր քիչինին, նէ Գաթոլիք օլ-մագ նիյէթի օլուպ, նէ պիզէ վէ նէ տէ Հասուենան գերապայծառա մէկ-թիւպ եաղմամըշ օլուպ, պունլարըն ճիւմլէսի սախթէ շէյլէր օլմագ պէյա-նի իլէ, պու եէնի վէ մէօհիւբլիւ մէկթիւպիւն զաղէթամըզա տէրճի մաթլաբպ օլունուր։

Մէկթիւպիւն օ պիրինտէ. Ասի-թանէ 9 Նոյեմբեր 1866 թարիխի վար, պունուն եաղըսը վէ էյֆաղը տահա տիւզկիւն օլարագ, զնյրինտէ տըշարը եաղըսը օլարագ վէ պիր պիր-լէրինէ պէնզէմէյէրէք, տէօրթ իմզա վար. 1. Նաղարէթ Սիւրէնեան. 2. Խաչատուր մահտեսի Տիւնց. 3. Մկրտիչ Նշղէնց. 4. Պաղարոս չօր-պաճի։ Պու մէկթիւպտէ եօգտըքինին մուզայիրի օլարագ, իլք տէֆա զա-զէթամըզա տէրճ օլունան Պաթոլիք-լիյէ մէյլ մատտէսի քեամիլէն գոպուլ օլունարագ, իսպաթը իչիւն Հալէպ-տէն բաթրիրգխանէյէ չէբիլէն շու-թելէզրաֆ սիւրէթի տախի տէրճ օ-լունմուշ տուր։

"Հալէպէ միւսթագիլէն չէնտ "Օէյթունլու կէօնտէրիլէրէք, ճիւմ-"լէթէն Լաթին մէզհէպինէ տէխա-"լէթ իթմէք իւզրէ, իքի Լաթին "բաբասը Օէյթունէ կէօմիւրմէքտէ "տիրլեր, մալիսմիւնիւզ օլսուն"։

Վէ պու թէլէգրաֆը բաթրիք հաղրէթլէրինին ալըպ պաղը Ալիսէ կէօմիւրտիւիւ, վէ Մասիս զաղէ-թասընըն Օէյթունն հագգընտա եաղ-տրգլարը պահարին գոպուլէ շայան օրմատըզը էն էն նիհայէթ պաղը Ա-լիսէ թագտիմ օլունճագ օլան ար-զուսմահսէրին սիւրէթի, վէ սայրէ կիւզէլճէ եաղըլը տըր։

Կէլէճէք հաֆթա իքիսինի տախի տէրճ իտէրիզ, վէ պէյլէ պիրի միւ-հիւրլիւ վէ պիրի իմզալը վէ մանատա պիրպիրինէ մուզայիր իքի մէկթիւ-պիւն արտ արտա վիւրուտի պիղէ զայէթ պիր ածայիպ կէօրիւնիւպ, վէ չիմտիլքը պիր չէյ տէյէ մէյիպ, կէ-լէճէք հաֆթայա պըրագբրըզ։

Մէղքիւր իքի մէկթիւպիւ տախի կէօրմէք իսթէյէնլեր, Օրթա քէյտտէ պէնտէխանէտտէ գրաաթ իտէպիլիրլեր։

ՇԻՐԲԻԹՐ ԽԱՑՐԻՑԻ

Պօղոս Իլնէ Իլլէյէն վէբօրլարը վագրը հարէէրիլէրի։

Բուսի նոյեմբեր ցուցանու չարշամպա կիւնիւնտէն իրթիպարէն, եէնիտէն թէպոթիլ օլունմարտադ։

Պօղոս Իլնէնտէն էէօբրի-յէ։

Եէնի ճամի այարը իլէ

Սահաթ Ալամուրքա	Վարօր Նº	
2 1/4	18	Պէյիւքտէրէտէն. Թարապիա, Եէնիքէց. Սթէնիա. Միրկիւն. Բումելի Հիսարը, Պէպէկ, Օրթաքէց. Պէշիկթաշ անտէն քէօրրիւ։
2 3/4	2	Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնիքէց, Սիրկիւն, Բ. Հիսարը, Պէպէկ։ (Բաղար էրթէրի կիւնլերի սահաթ Շոռ։)
3 1/2	11	Անատոլու Գավաղընտան. Եէնիմահալլէ. Պէյիւքտէրէ, Թարապիա. Եէնիքէց, Սթէնիա, Միրկիւն. Բ. Հիսարը. Պէպէկ. Վանիքէց. Պէյլէրպէյի. (Ճումաալարը Վանիքէց. վէ Պէյլէրպէյինին էէրինէ Ընտաուտքէց, Գուրուչէշմէ, Օրթաքէց, վէ Պէշիկթաշա։)
2 1/4	4	Պէյգօղլան. Բաշապաղչէսի, Գանլըճա, Ինանոլ Հիսարը, Վանիքէց, Զէնկէլքէց Պէյլէրպէյի, Գուղղունճուգ. անտէն քէօրրիւ։
3 1/4	12	Պէյիւքտէրէտէն. Թարապիա, Պէյգօղ. Բ. Պաղչէսի. Գանլըճա, Ա. Հիսարը, Գանարլի. Վանիքէց, Զէնկէլքէց Պէյլէրպէյի (Ճումաալարտան մատտա)
2 1/4	14	Ընտաուտքէցտէն. Գուրուչէշմէ, Օրթաքէց, Պէշիկթաշ անտէն քէօրրիւ։
3	8	Ընտաուտքէցտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէց, Պէշիկթաշ. Գոպպաթաշ։
3 3/4	14	Ընտաուտքէցտէն. Գուրուչէշմէ, Օրթաքէց, Պէշիկթաշ։ (Ճումաալարը Գոպպաթաշա տախ։)
5	8	Ընտաուտքէցտէն. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէց, Պէշիկթաշ. Գոպպաթաշ. Պու նէօպէթի Ճումաա կիւնլերի Պէյիւքտէրէտէն կէլէճէք սօն վարօր իմրա իտէճէք։
8 1/2	4	Եէնիմահալլէտէն. Պէյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնիքէց. Սիրկիւն, Բ. Հիսարը. Ընտաուտքէց, Օրթաքէց, Պէշիկթաշ. Գոպպաթաշ. Ընտէն քէօրրիւ։ Հէր բաղար էրթէսի կիւնլերի սապահլէյին սահաթ 2 3/4 պիր վարօրու մախսուս Պէյիւքտէրէտէն, Թարապիա, Եէնիքէց, Սիրկիւն, Բ Հիսարը, Պէպէք. վէ անտէն քէօրրիւ։

Հարաբաթ Գիւլ Ալանի։

Սահաթ Վարօր

2 10 Բէհնոլքէն, Գարթալ, Պէյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Բաղար կիւնլերի սահաթ 2 1/2 տա հարաքէթ իտէճէք)։
Հէր բաղար իրթէսի կիւնլերի 2 1/2 տա պիր վարօրու մախսուս Հէյպէլիտէն քէօ-բրիւյէ կիւմէք իւզրէ Պէյիւք ատայա, Մալթէքէյ ուղրայաճագ։ (Եօրթուլա թէ-սատիֆ իտէն բազար իրթէսիլէրտէն մատտա)։

Հրէօբրի-պէն։

10 10 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէյիւք ատա, Գարթալ. Բէհնոլք։
Հէր ճումաա էրթէսի սիւշամը 10 1/2 տա պիր վարօրու մախսուս չըգըլ Մալթէքէ, Հէյպէլի, վէ Պէյիւք ատայա։ Եօրթուլա թէսատիֆ իտէն Ճումաա իրթէսիլէր-տէն մատտա։

Հրէօբրի-պէն հարէէրիլէրի։

3 1/4	»	Գոպպաթաշ, Պէշիկթաշ, Օրթաքէց, Ընտաուտքէց, Պէպէկ, Բ. Հիսարը, Սիրկիւն, Եէնիքէց, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ, Եէնիմահալլէ։	
4	»	Իւսկիւտար, Գուղղունճուգ, Պէյլէրպէյի, Զէնկէլքէց, Վանիքէց, Գանարլի, Ա. Հիսարը, Գանլըճա, Բ. Պաղչէսի, Պէյգօղ, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ, (Պու նէօպէթի Ճումաա կիւնլերինէ իմրա օլաճագ)։	
4 1/2	»	Պէշիկթաշ, Օրթաքէց, Ընտաուտքէց, Բ. Հիսարը, Սիրկիւն, Եէնիքէց, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ։	
9 1/2	»	Պէշիկթաշ, Օրթաքէց, Գուրուչէշմէ, Ընտաուտքէց, Բ. Հիսարը, Սիրկիւն, Եէնիքէց, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ, Եէնիմահալլէ։	
10 1/2	»	Պէշիկթաշ, Պէյլէրպէյի, Զէնկէլքէց, Վանիքէց, Գանարլի, Ա. Հիսարը, Գանլըճա, Բ. Պաղչէսի, Պէյգօղ, Պէյիւքտէրէ։	
10 3/4	»	Պէշիկթաշ, Օրթաքէց, Ընտաուտքէց, Պէպէկ, Բ. Հիսարը, Սիրկիւն, Սթէնիա, Եէնիքէց, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ։	
11 1/4	»	Գոպպաթաշ, Պէշիկթաշ, Օրթաքէց, Գուրուչէշմէ, վէ Ընտաուտքէց։	

Գարիպ վէ Ասլար Գալա։

Սահաթ Վարօր

Հրէօբրի-յէ

2 10 Բէհնոլքէն, Գարթալ, Պէյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Բաղար կիւնլերի սահաթ 2 1/2 տա հարաքէթ իտէճէք)։
Հէր բաղար իրթէսի կիւնլերի 2 1/2 տա պիր վարօրու մախսուս Հէյպէլիտէն քէօ-բրիւյէ կիւմէք իւզրէ Պէյիւք ատայա, Մալթէքէյ ուղրայաճագ։ (Եօրթուլա թէ-սատիֆ իտէն բազար իրթէսիլէրտէն մատտա)։

Հրէօբրի-պէն։

10 10 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէյիւք ատա, Գարթալ. Բէհնոլք։
Հէր ճումաա էրթէսի սիւշամը 10 1/2 տա պիր վարօրու մախսուս չըգըլ Մալթէքէ, Հէյպէլի, վէ Պէյիւք ատայա։ Եօրթուլա թէսատիֆ իտէն Ճումաա իրթէսիլէր-տէն մատտա։

Իսլամ-պար Նէօպէրի Եէվմիյէ։

Ապակ Նէօպէրիլէրի

Իւսկիւտարտան քէօր։ Սահաթ	Տագիպէ	Քէօբրիւտէն Իւսկիւտար։ Սահաթ	Տագիպէ
2	30	2	30
3		(Գուղղունճուղա ուղրայարագ)	
3	30	3	15
4		3	45
4	30	4	
5		5	
5	30	5	15
6		6	(Պէշիկթաշա ուղրայարագ)
Սալաճագտան		Սալաճաղա	
4	30	4	

Ալիշամ Նէօպէրիլէրի

Քէօբրիւտէն Իւսկիւ։ Սահաթ	Տագիպէ	Իւսկիւտարտան քէօրրիւյէ։ Սահաթ	Տագիպէ
8	20	8	50
(Պէշիկթաշա ուղրայարագ)		9	10
9		9	45
9	30	10	10
10		10	30
10	30	11	
11		11	30
11	30	12	
14	45	Սալաճագտան	
12		11	15
Սալաճաղա			
11	45		

ՉԱԽԻՐԷ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

		Ղուրուշ
Թայլան Ընտաուա	քիլէ	34—36
Խամայիլ	»	33—34
Քէօսէնճէ	»	—.—
Բուսիէլի Պալչըգ սէրթ	»	30—31
Սըրֆ գըզըճա	»	—.—
Իպրայիլ գըրնօվ	»	26—28
Խամայիլ	»	—.—
Վարնա գըրնօվ	»	28—30
Պուրղազ գըրնօվ	»	29—31
Պալչըգ գըրնօվ	»	29—31
Գէպէրօղ Գալաս	»	—.—
Արփա	»	14—15
Մէվճուատ 50.000։		—

ԷՄԹԱՆՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԹԻՖԹԻՔ Էնգլիզ	46—48
» Վան	50—51
ՃԷՀՈՒ Գայսերի	12 1/2
» Էնգլիզ	15 1/2
ԲԱՄՈՒԳ Ասանա	12-13
ԱՃԷմ. Կուրճի. Խէրսուէթ	11-11 1/2
ԵԱԲԱԳ Ընտաուա քիլի	6 1/2-7
» » Էրզանճը	14—15
ԱՓԻՕՆ	245—250
ՄԱԶԸ սիյահ	15—14
ՔԻԹԻԼ Խարբաք	22—24
ՍԱԼԷՊ	17—18
ՔԷՇԻ ՏԷՐԻՍԻ Թիլլիա	10—11
ՊԱԼ ՄՕՍՈՒԼ	24—25

ԷՄԹԱՆՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕԶ ՀԷՐԷԿԻ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմ 6—10 լիպրա գանթար	280—300
Օլանտա ակպրու 6-10 լիպրա	» . . .
Ամվերսա 8	» . . .
Ֆրանսէզ	» 270—295
Ինկիլիզ Թօզ	» 272—275
Օլանտա էքսթրա	» 272—275
» պիրինճի	» 263—265
» իքինճի	» 260—262
» ի չիւնճի	» 258—260
Ֆրանսէզ	» 258—260
ՏԷՄԻՐ Ինկիլիզ չէշիտլամա ակօրթ քէօշէ եուվարլագ	» 68—70
» Խարմա	» 74—75
» սահ չէշիտ իլէ	» 115—120
» չէմպէր	» 95—105
ԳԱԼԱՑ	» 650— . —140
ԳՈՒՐԶՈՒՆ Ինկիլիզ Ֆրանսէզ	» 90— .
ՁԵԼԻՔ պիր սընթր 0 սանտրագ	» 150—160
ՍԱՁՍԱՆ Մարսիլիա չէշիտ	» 60—
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ	» 200—250
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ	» 45— .
ՁԱՃԸ ԳՐԳՐԸԶ	» 55—60
ՀԱՅ Ինկիլիզ	» 1100 1050
ԳԱՖՎԷ Գարբ Ֆին %	» 950— .
» Իքինճի	» 850— .
» Ի չիւնճի	» 110—130
ՁԻՎԻՏ Ինկիլիզ	» 35—65
ԳԸՐՄՐԸԶ	» 5—1/4
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլիա	» 6 1/4
ՆԸՐԵԱՏԸՐ Ինկիլիզ	» 340—350
ԹԷՆԵՔԷ + Նշան չէֆթ սանտրագ	» 9 1/2
ՐՕՄ Ամերիգա 1 կալոն	» 12 3/4—13
» Ինկիլիզ	»

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ. Պէյիւք Եէնի խանատա Թիւլպէնա-ճեան Յովակիմ։
ԱՏԱՆԱ. Բալամուա օղլու Յակոբ աղա։
ԱՓԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ. Կարապետեան Վարդան
ԷԿԻՆ. Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ԷՆԳԱՄԷ. Սինեօր ճիօվանի Լէօնարտէ։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ. Ոսկեան Էնգարլի Կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ. Յակոբեան Արթին ատա Գաղաղ։
ԷՐԶՐՈՒՄ. Հապանեան Գրիգոր էֆենտի։
ԹԷՔԷՖԻՐԴԱՂ. Մամիկեան Պետրոս աղա։
ԹՐԱԳՈՒՆՋԱՆ. Մամիկեան Պետրոս աղա։
ԻԶՄԻՐ. Թէսատրէճիյան Ս. Սոսէֆան աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ. Գ. Տ. Թ. Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ. Յ. Ս. Քուրքճեանոֆ։
ՄԱՐԱՇ. Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԻԼԷՃԻԿ. Տէրգաբիթ օղլու Պետրոս աղա։
ՊՐՈՒՍԱ. Կեմիճեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ. Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
ՎԻԵՆՆԱ. Զըրաճը Վիչէն աղա։
ՔԷՕԹԱՀԷԱ. Լիւլճեան Ասատուր աղա։

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ԴԱՂՋԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
ՀԱԼԱԹԱՑԻ ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕՏԵՐԸ Նº 17
Յ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՏԷ